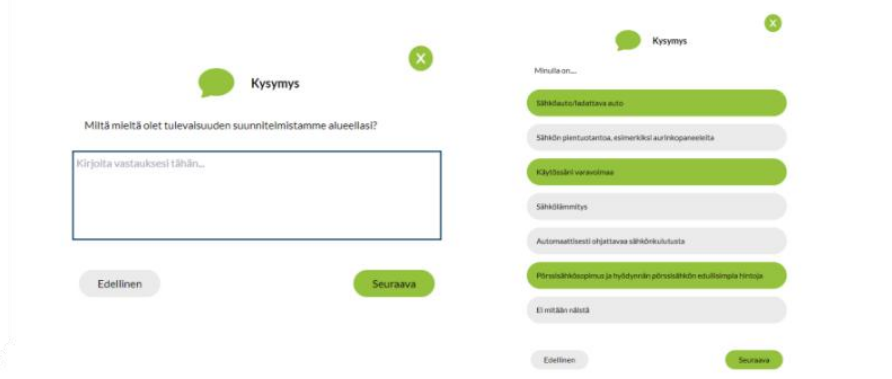

Kehittämissuunnitelman kuuleminen

Vuoden 2026 kehittämissuunnitelman kuuleminen toteutettiin tänäkin vuonna Elenia Avoin -palvelussa. Kehittämissuunnitelma on pitkä ja paljon teknistä tietoa sisältävä dokumentti, mutta palvelun avulla se saadaan tiivistettyä asiakkaille helpommin ymmärrettävään muotoon. Kehittämissuunnitelma kattaa Elenian sähköverkon kehittämistoimenpiteet koko verkkoalueen tasolla, ja yksittäisen asiakkaan voi olla vaikeaa muodostaa hyvää käsitystä siitä, mitkä näistä toimenpiteistä vaikuttavat juuri hänen alueensa sähköverkon kehitykseen. Elenia Avoinessa asiakas voi tarkastella omaa käyttöpaikkaansa syöttävän sähköverkon tulevia kehittämistoimenpiteitä ja nähdä sähkön reitin aina sähköasemalta omalle käyttöpaikalleen.

Palvelussa kerrotaan hyödyllistä tietoa asiakkaan oman käyttöpaikan näkökulmasta, kuten kehittämissuunnitelmassa määritetyt verkon kehittämisvyöhykkeet, alueen sähköverkon vapaa kapasiteetti eri jännitetasoilla sekä tietoa alueen pientuotannon, sähköautojen ja kotiakustojen määrästä. Lisäksi palvelussa esitetään myös tulevaisuuden näkymiä eri osa-alueiden kehitymisestä. Elenia Avoinessa tietoja ja ennusteita voi tarkastella koko verkkoalueen tasolla, ja oman kohteensa asiakas voi hakea osoitehaun avulla. Kun osoite on haettu kartalle, asiakkaalla on mahdollisuus antaa palautetta esitetyistä toimenpiteistä ja tulevaisuuden näkymistä palveluun upotetun kyselylomakkeen kautta. Elenia Avoinen kysely on suunniteltu keräämään palautetta erityisesti yksityisasiakkaiden joukosta.

Kuva 1. Elenia Avoin

Elenialla on myös paljon asiakkaita, joilla on useita sähkökäyttöpaikkoja, jotka saattavat sijaita maantieteellisesti toisistaan erillään. Tällaisia asiakkaita ovat esimerkiksi kunta-asiakkaat ja teleoperaattorit. Tämän asiakasjoukon näkemysten huomioimiseksi ja kuulemiseksi kehitettiin erillinen SurveyPal-kysely, jossa palautetta kysyttiin erityisesti useamman sähkökäyttöpaikan näkökulmasta. Kysely jaettiin asiakasjoukolle sähköpostitse kuulemisen alettua.

Tiedotus kehittämissuunnitelman kuulemisesta

Kehittämissuunnitelman julkaisusta ja kuulemisen alkamisesta viestittiin laajasti asiakkaille ja sidosryhmille. Osallistumismahdollisuutta sähköverkon kehittämiseen markkinoitiin Elenian omissa kanavissa sekä digitaalisesti Metassa, LinkedInissä ja Googlen mainosverkostossa. Lisäksi paikallismedioita hyödynnettiin Elenian verkkoalueella. Verkkopalveluasiakkaille tiedotettiin kuulemisen alkamisesta myös laskun liitteellä.

Kuva 2. Kuulemisen markkinointi

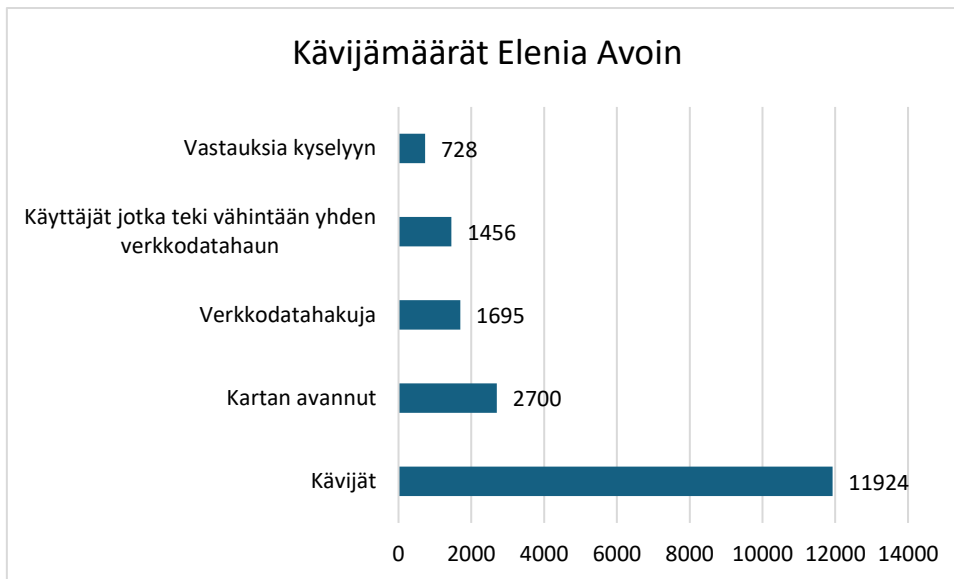
Markkinoinnin päätavoitteena oli ohjata asiakkaita tutustumaan Elenia Avoin -palveluun ja antamaan palautetta kehittämissuunnitelmasta. Osallistumista aktivoitiin arvonnalla, jossa kaikkien palautetta antaneiden ja yhteystietonsa jättäneiden kesken arvottiin PlayStation 5 -pelikonsoli sekä viisi vähittäiskaupan lahjakorttia.

Elenian suurasiakkaita ja sidosryhmiä tiedotettiin lisäksi kohdennetusti asiakasvastuullisten toimesta. Kunta-asiakkaille järjestettiin toukokuussa kaksi samansisältöistä webinaaria, joissa esiteltiin kehittämissuunnitelmaa sekä kunnille suunnattua kyselyä. Webinaarit tavoittivat ennätyselliset 89 osallistujaa. Elenia järjesti kuulemisen aikana myös hankekehityksen ammattilaisille kohdennetun tilaisuuden, jossa käytiin läpi sähköverkon kehittämistä ja kannustettiin hankekehittäjiä antamaan palautteensa kehittämissuunnitelman kuulemiseen.

Kuulemisen tulokset

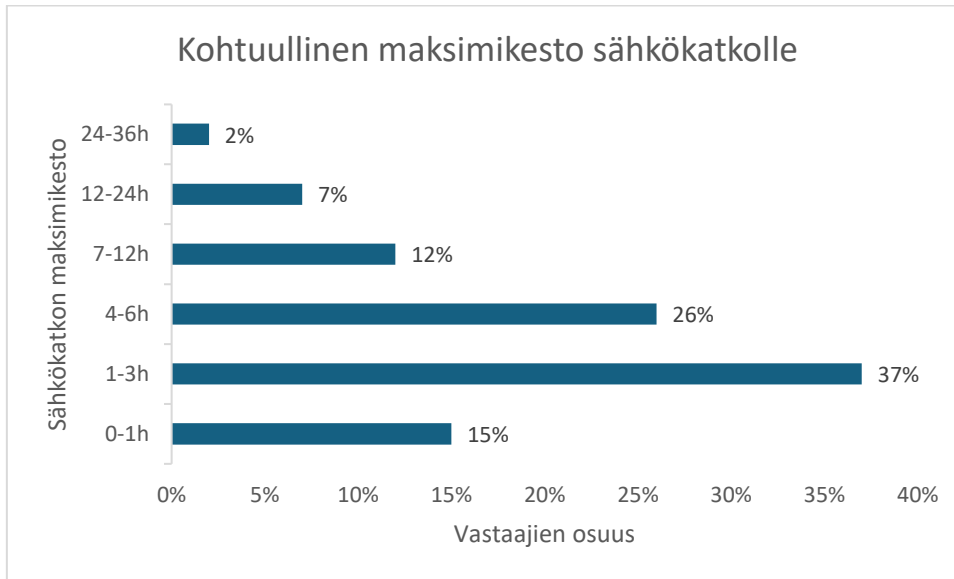
Elenia Avoin tavoitti asiakkaita kattavasti koko verkkoalueella, ja kuulemiseen saatiin yhteensä 728 vastausta. Vastausmäärä jäi kuitenkin edellistä kuulemiskierrosta pienemmäksi, ja myös palvelun kokonaiskävijämäärä sekä aktiivisuus olivat aiempaa alhaisempia. Syitä heikompaan tavoitavuuteen selvitetään, ja havaintoja hyödynnetään seuraavien kuulemisten kehittämisessä. Vastaukset jakautuivat maantieteellisesti laajalle alueelle, joten niiden voidaan katsoa edustavan koko Elenian verkkoaluetta.

Kyselyn vastaajaprofiili koostui pääosin Elenian verkkopalveluasiakkaista, ja käyttöpaikoista korostuivat erityisesti omakotitalot ja paritalot. Vastauksissa näkyi sähköistymisen eteneminen: osa vastaajista hyödynsi pörssisähköä ja optimoi kulutustaan, ja kiinnostusta sähköautoihin sekä pientuotantoon esiintyi, vaikka niiden käyttö oli vielä melko maltillista.

Kuva 3. Kävijämäärät Elenia Avoin- palvelussa vuoden 2026 kehittämissuunnitelman kuulemisen aikana

Toimitusvarmuus nousi edelleen keskeiseksi teemaksi. Suurin osa vastaajista piti kohtuullisena sähkökatkon maksimipituutena 1–3 tuntia. Niiden vastaajien keskuudessa, joilla toimitusvarmuusvaatimus ei vielä täytynyt, suunniteltuja kehittämistoimenpiteitä pidettiin pääosin hyvinä, mutta merkittävä osa toivoi nopeampaa toteutusaikataulua. Vastaavasti alueilla, joilla vaatimukset jo täyttyivät, näkemykset toimitusvarmuuden riittävydestä jakautuivat lähes tasan.

Kuva 4. Vastaukset kysymykseen: ”Mikä olisi mielestäsi kohtuullinen maksimikesto sähkökatkelle?”

Hinnoittelu ja verkkopalvelumaksut korostuivat vastauksissa selkeimpänä kriittisenä teemana. Suurin osa vastaajista ei hyväksy toimitusvarmuuden parantamisen johtavan korkeampiin verkkopalvelumaksuihin, vaikka toisaalta osa olisi valmis joustamaan toimitusvarmuudesta kustannusten pienentämiseksi. Avoimessa palautteessa hinnan lisäksi korostuivat sähköverkon kunnossapito, maakaapelointi sekä paikalliset verkkoparannustarpeet.

Kysymys: ”Toimitusvarmuusvaatimus ei täyty. Mitä mieltä olet suunnitelmistamme toimitusvarmuuden suhteen?”

Asiakasjoukko: 6 tai 36 h toimitusvarmuusvaatimus ei täyty

Vaatus	Kuulostaa hyvältä	Kehittämisen takarajan tulisi olla aiemmin kuin suunniteltu	Mielestäni toimitusvarmuutta ei tarvitse kehittää nykyisestäään
36 h	42 %	51 %	7 %
6 h	70 %	15 %	15 %

Kysymys: ”Toimitusvarmuusvaatimus toteutuu. Onko toimitusvarmuustaso riittävä sinun tarpeisiisi?”

Asiakasjoukko: 6 tai 36 h toimitusvarmuusvaatimus täyttyy

Vaatus	6/36 tunnin yhtäjaksoinen keskeytys on liian pitkä	6/36 tunnin yhtäjaksoinen keskeytys on hyväksyttävä
36 h	57 %	43 %
6 h	41 %	59 %

Taulukko 1. Toimitusvarmuusvaatimuksen toteutuminen ja vastaukset

Avoimien vastausten yleissävyn voidaan kuvata olevan varovaisen myönteinen: kehittämissuunnitelmien suuntaa pidettiin pääosin oikeana, mutta huoli kustannuksista, kehittämisen aikataulusta sekä verkon kapasiteetin riittävydestä nousi selkeästi esiin. Lisäksi useissa palautteissa korostettiin tarvetta nopeuttaa maakaapelointia ja muita toimitusvarmuutta parantavia toimenpiteitä.

Elenia Avoimessa annettujen vastausten lisäksi sidosryhmiltä kerättiin palautetta erillisellä kyselyllä, johon saatiin 11 vastausta. Näiden lisäksi viralliset lausunnot kehittämissuunnitelmasta toimittivat ABO Energy Suomi Oy sekä kantaverkkoyhtiö Fingrid. Kunta- ja hankekehittäjäasiakkaiden näkemykset olivat pääosin linjassa yksityisasiakkaiden kanssa. Valtaosa piti kehittämissuunnitelmaa hyvänä, mutta osa koki kehittämisen etenevän liian hitaasti. Toimitusvarmuusvaatimuksia pidettiin pääosin riittävinä, mutta myös tiukempia vaatimuksia ja nopeampaa investointitahtia toivottiin.

Huomionarvoista on, että yksityisasiakkaista poiketen, ammattilaisten kuten hankekehittäjien ja kuntien teknisen henkilöstön vastauksissa korostui huoli verkon siirtokapasiteetin riittävydestä. Esimerkiksi ABO Energy toteaa lausunnossaan:

Uusiutuvan sähköntuotannon hankekehittäjän näkökulmasta keskeinen edellytys Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamiselle on, että vihreää siirtymää edistävät hankkeet voidaan liittää sähköverkkoon ennakoitavasti, oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti. Tällä hetkellä merkittävä osa hankekehityksestä kohtaa haasteita siirtokapasiteetin riittävyden ja liityntäpisteiden saatavuuden osalta. Tämä hidastaa hankekehitystä ja hankaloittaa sekä hankkeiden toteutumisen että Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamisen.

Laajemminkin vastaajat katsoivat, että sääntelyn tulisi kannustaa nykyistä enemmän ennakoiviin investointeihin, sekä tukea sähköistymistä ja vihreää siirtymää niin ettei sähköverkko muodostu pullonkaulaksi energiamurrokselle.

Johtopäätökset

Kuulemisen perusteella vuoden 2026 kehittämissuunnitelma tavoitti asiakkaita ja sidosryhmiä laajasti koko verkkoalueella, vaikka vastausmäärä ja palvelun aktiivisuus jäivät edellistä kuulemiskierrosta matalammiksi. Saatu palaute osoittaa, että kehittämissuunnitelman suuntaa pidetään pääosin oikeana ja suunniteltuja toimenpiteitä yleisesti kannatettavina. Samalla vastauksissa korostui selkeästi ristiriita kehittämisen aikataulun, toimitusvarmuuden tavoitetason sekä verkkopalvelumaksujen välillä.

Toimitusvarmuus nähtiin edelleen asiakkaiden kannalta keskeisimpänä arvona, ja erityisesti sähkökatkojen kohtuullisena maksimikestona pidettiin useimmiten selvästi nykyisiä lainsäädännön enimmäisrajoja lyhyempää aikaa. Tämä viittaa siihen, että sähkömarkkinalain mukaiset 6 ja 36 tunnin toimitusvarmuusrajat eivät kaikilta osin vastaa asiakkaiden kokemaa tarvetta, etenkin tilanteessa, jossa yhteiskunnan sähköriippuvuus kasvaa sähköistymisen ja puhtaan siirtymän myötä. Lisäksi palautteessa nousi esiin huoli verkkopalvelumaksuista, mikä korostaa tarvetta tasapainottaa toimitusvarmuuden parantaminen ja kustannusten kohtuullisuus.

Kokonaisuutena kuulemisen tulokset tukevat kehittämissuunnitelmassa esitettyä pitkäjänteistä verkon kehittämisen suuntaa, mutta samalla ne antavat perusteen painottaa tulevassa toteutuksessa entistä vahvemmin asiakaslähtöisyyttä, investointien oikea-aikaisuutta, sekä alueellisten tarpeiden huomioimista. Kuulemisen tulosten perusteella ei ole tarvetta Elenian sähköjakeluverkon kehittämissuunnitelmaa.